

Korosê **Pawre kot Koros kamã Jejus kôt** **hkwỳjê hwỳr kagà nẽ mẽn**

Pawre na pre kagàja nhĩpêx. Jejus nhỹ hã hkrajê jahkre o mẽ pa xwỳnhjê hõ na pre. Tã nhũm mẽ kêp Jejus kra hkêt xwỳnh kwỳjaja Jejus ã unê nẽ haxà nhũm arĩ hkrĩ ho hkrĩ. Hãmri nẽ krĩ pê Koros kamã Jejus krajê mã kagà nhĩpêx nẽ mẽ hwỳr kumẽ. Koros kamã Jejus kwỳjê kamã Ijaew kwỳ nẽ kamã Ijaew kêt xwỳnh kwỳ nhũm Pawre mẽ ho hpimràatã mẽ hwỳr kumẽ. Kormã mẽ hwỳr mõi nẽ mẽ omunh kêt tãã. Nẽ kagàja kamã mẽ kot tanhmã Jejus o hêx to ho pa xwỳnhjê jarênh to. Jejus kêp Tĩrtũm Kra hkêt ã mẽ kot ho hêx xwỳnhjê jarê nẽ mẽ nê mẽ kãm kapêr. Mẽ kot mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt kaxyw mẽ kãm kapêr nẽ hã kagà nẽ mẽ hwỳr kumẽ nẽ mẽ kãm:

¹ Pa Koros kamã Kris kôt ixkwỳjaja. Xà mẽ amex na ka mẽ apa? Ixpê Pawre na pa mẽ awỳr kagàja nhĩpêx nẽ mẽ awỳr kumẽ. Kris kôt mẽ pahtõ Ximotre mẽ wa kumẽ. Ixte Jejus Kris nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ ixpa xwỳnhjê hõ na pa. Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt. ² Tã pa mẽ awỳr kagà nhĩpêx nẽ kumẽ. Mẽ apê Kris kôt mẽ ixtõ nẽ ixtõx na ka mẽ. Na ka xep htem Kris kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. E kê Tĩrtũm mẽ apê hkra hã mẽ akutã nojarêt rãhã nẽ. Ka mẽ amex nẽ ajamakêtkati nẽ axãmnhĩx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx ho ri apa.

Koros nhõ xwỳnh kwỳjaja kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ harênh

Wam Tesarõn 1.2-5

³⁻⁴ Na pa ra Ximotre mẽ wa mẽ ajarênh ma. Mẽ ate amnhĩ kaxyw Jejus Kris kôt ajamxpêr tỳx nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa hã mẽ ajarênhja ma. Nẽ mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnh piitã mẽ amã mẽ hkĩnh ã mẽ ho mex o apa hã mẽ ajarênhja ma nẽ wa ixkĩnh nẽ. Jakamã na pa wa Pahihti Jejus Nhĩpêêxã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nẽ kãm mẽ anhy hã wa ixkĩnh ã amnhĩ jarê.
⁵ Na pre Epas ma mẽ awỳr mỗ nẽ mẽ amã Jejus kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o mẽ akôt pa. ãm hãmri kot mẽ amã harênhja. Tã ka xep prem ama nẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamxpêr nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ. Hãmri nẽ amnhĩ wỳr Jejus jamãr o ri apa. Kojã nhỹrmã akupỹn mẽ pahwỳr wrỳ nẽ amnhĩ pyrà nẽ ma akupỹm kaxkwa hwỳr mẽ pahto api nẽ mẽ pahto mex kumrêx o mẽ pahkôt pa ho pa. Tã ka xep htem amnhĩ kaxyw hkôt ajamxpêr tỳx nẽ ã kot amnhĩ nhĩpêx anhyr kutêp amnhĩ wỳr kamã ajamak rãhã nẽ. Nẽ mẽ amã mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê hkĩnh tỳx nẽ.

⁶ Na hte Tĩrtũm ãm hãmri mẽ pahto mex pix rãhã ho pa. Nẽ mẽmoj to mẽ pakutã nojarêr rãhã nẽ. Tã wam mẽ ate harênh marta ã ka mẽ hkôt amnhĩ xunhwỳr kurê kumrêx nẽ ri kapêr kôt axpêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex pix o ri apa. Jao hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx mex nẽ. Tã na hte pika piitã hkôt ri mẽ pa xwỳnh kwỳjaja mẽ apyrà nẽ Jejus jarênh ma nẽ hkôt amnhĩ xunhwỳ. Nẽ mẽ apyrà nẽ axtem hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx nẽ kapêr kôt amnhĩ

nhîpêx mex o ri pa.

⁷ Nê mẽ awÿr môrta ã na pre Epasja mẽ amã Tîrtûm kapêr jarênh o ri mẽ akôt pa ka prem ama nê amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr nê hkôt amnhî xunhwÿ. Epasja wa ixpyrà nê kot Kris mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa xwÿnh. Nê wa inhmã hapêê. Na pre katât kôt mẽ amã Tîrtûm kapêr jarênh pa. Kot mẽmoj to mẽ pakutã nojarêr rãhã hã harênh o ri mẽ akôt pa. ⁸ Tã man akupÿn wa ixwÿr môn pøj nê wa inhmã tanhmã mẽ ajarênh to. Tîrtûm Karõ nhÿ hã mẽ amã Kris kôt atõ nê atõx piitã mẽ hkînh o ri apa hã mẽ ajarê. Pa wa mẽ ajarênh ma nê wa ixkînh tÿx kumrêx.

Pawre mẽ Ximotre wa kot Koros kãm hkwÿjê ho Tîrtûm wÿr ã wa harênh

Epes 1.15-23, 3.14-21; Piripos 1.9; Wam Tesarõn 5.23-24; Sikûn Tesarõn 1.11, 2.16

⁹ Nê na pre Epas akupÿn wa ixwÿr pøj nê wa inhmã tanhmã mẽ ajarênh to. Mẽ ate amnhî kaxyw Jejus kôt ajamaxpêr o apa nê mẽ amã Kris kôt akwÿjê piitã mẽ hkînh o ri apaja nhũm wa inhmã mẽ ajarê. Pa wa mẽ ajarênh ma nê mẽ ato Tîrtûm wÿr rãhã o jar mẽ hagjênh xà kamã ixkrî. Nê arî mẽ ato hwÿr rãhã ho ixkrî. Nê mẽ ato hwÿr o:

—Pa Tîrtûm. Ot pa Ximotre mẽ wa Korosê nhõ xwÿnhjê ho awÿr kaxyw amã mẽ harê. Kwa tanhmã mẽ hamaxpêr to kê mẽ amã hprãm xà hkôt pix mã amã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Nê Akarõ nhÿ hã hprî hã akapêr ma nê ãm hkôt pix mã tanhmã amnhî nhîpêx to ho pa. Anê.

¹⁰ Na pa hte wa ã mẽ ato Tĩrtũm wỳr anhỳr rãhã ho ixkrĩ. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o ri apa nẽ Jejus kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Nẽ aprĩ hã Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex o mõi. Jao mẽmoj to axpẽn kutã anojarêt pix o ri apa hprãm. Hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nẽ hkĩnh nẽ. ¹¹ Tĩrtũmja mẽ pakurom mẽmoj piitã kaxyw àhpumunh o àhpumunh. Nẽ mẽmoj piitã kaxyw hihtỳx o hihtỳx. Jakamã na pa hte wa mẽ ato hwỳr o:

–Pa Tĩrtũm. Kwa tanhmã Koros nhõ xwỳnhjê ho kê mẽ axihtỳx nhỹ hã mẽmoj punuj kutã amnhĩ to htỳx nẽ. Mẽ kot Jejus ã tanhmã mẽ ho nhũm mẽ kot amnhĩ xà kamã hamak tã kê mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o hkaprĩ nẽ ri pa hkêt nẽ. ãm anhỹ hã mẽ hkurê xwỳnhjê kutã amnhĩ to htỳx nẽ hkĩnh kãm ri pa ho pa. Anẽ.

Na pa hte wa ã mẽ ato hwỳr anẽ.

¹² Na pre ra Tĩrtũm amnhĩ ri mẽ pakutêp mẽmoj mex kwỳ jaxwỳ. Mẽ pahpê hkrajê mã haxwỳ. Tã ka mẽ ỹ hã tãm amnhĩ nhĩpêx o apa jao mẽ ate mẽmoj mex jamỳnh mã tãm. Õ krĩ nhĩrã rax kumrêx kamãã. Jakamã kwa mẽ kot Jejus ã tanhmã mẽ pahto htã kêr pu mẽ arĩ Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh rãhã ho ri papa.

¹³ Nẽ Satanasti kêp kamàt kõi kamã mẽ kot amnhĩ tomnuj ho mẽ pa xwỳnhjê pãm. Tãm na hte mẽ ho amnhĩptàr o pa nẽ hkõt na pu prem amnhĩ nhĩpêx o papa rãhã nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ pahpumu. Hãmri nẽ kãm kêp mẽ papytãr prãm xàj mẽ pahwỳr Kra japê htỳx kumrêx xwỳnhja mẽ. Nhũm mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ panê htyk o mẽ

pahte amnhĩ tomnuj pãnhã kãm amnhĩre. Tã pu prem hkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm Tĩrtũm hã mẽ pahpumu nẽ mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj o hapêx pa. Te kot amnhĩ katut kôt rênh par pyræk. Jao Satanasti pê mẽ pahpytà nhũm hpãnhã Jejusja tãm kêp mẽ pahto amnhĩptàr o pa xwỳnh.

¹⁴ Ra htyk o mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hpãnhã amnhĩrer jakamã na pu htem hkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm mẽ pahte amnhĩ tomnuj o hapêx pu mẽ axte Satanasti hkôt ri amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. ãm Jejus kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

Kris mẽ Tĩrtũm wa kot amnhĩ nhĩpêx te wa kot axpẽn pyræk ã harênh

Juãw 1.1-5; Korosê 2.9; Eprêw 1.1-14

¹⁵ Nẽ Krisja te kot Tĩrtũm pyræk. Mẽ pahte pano ho Tĩrtũm pumunh kêt tã Kra Kris kot amnhĩ nhĩpêx ã harênh mar kôt mããnên Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx ã omunh mex nẽ. Amnepê mã kormã mẽmoj kêt ri nhũm Jejus pa ho pa rãhã nẽ. Jakamã kot amnhĩ to rax o Tĩrtũm kot mẽmoj to katorja piitã hakrenh par kumrêx. ¹⁶ Na pre hipêêxà Tĩrtũm nhỹ hã mẽmoj piitã ho kator pa. Kaxkwa kamã nẽ pika hkôt mẽmoj piitã ho kator pa. Nẽ kaxkwa kamã mẽ pahte pano ho mẽmoj pumunh par xwỳnhjaja nhũm pre ho kato. Nẽ kamã mẽ pahte pano ho mẽmoj pumunh kêt xwỳnhjaja nhũm pre mããnên ho kato. Nẽ kapêr o wrỳk xwỳnhjaja nẽ mẽ hkrãhtũmjaja nhũm pre mẽ ho kato. Nẽ pika kamã mẽ ho amnhĩptàr xwỳnhjaja nhũm pre mẽ piitã mẽ ho kator pa. Kãm hprãm xà hkôt Tĩrtũm nhỹ hã mẽmoj piitã ho kator pa.

17 Tã na hte arĩ kaxkwa kamã nê pika hkôt mẽmoj piitã hamãr rãhã ho pa. Kêp apu kot hamãr kêt ronhỹx mẽmoj piitã akupỹm hapêx pa.

18 Nê tãm na hte mẽ pahpê hkrajê ho amnhĩptàr o pa. Te kêp mẽ pahkrã nhũm te mẽ pahpê ì pyrãk jakamã na pu htem kapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o papa. Kumrêx na pre akupỹm htĩr o htĩr jakamã kot amnhĩ to rax o mẽmoj piitã hakrenh par.

19 Nê na pre Tĩrtũm ã hamaxpêr anê nê hamaxpêr o: “Nà Ixkra mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpêxja te kot axpên pyrãk. Nê wa ixihityx mããnên te kot axpên pyrãk. Nê wa inhmex xà mẽ wa ixãhpumunhja te kot axpên pyrãk. ã wa ixte amnhĩ nhĩpêx kot anhỹr. Wa ixte amnhĩ nhĩpêxja na mex kumrêx.” Anê.

20 Tã Jejus kot pĩ kahpa hã mẽ panê tyk nê hkamrô pikapĩr kukwak ri na hte Tĩrtũm mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnh piitã mẽ ho hkra nhũm mẽ hamakêtkati nê àmnhĩx pa ho pa. Kaxkwa kamã nê pika piitã hkôt mẽ kot Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na htem ã amnhĩ nhĩpêx mex anhỹr o pa. ã Jejus kot mẽ panê htyk anhỹr jakamã kot amnhĩ to rax o kot mẽmoj piitã hakrenh par.

Jejus kêp tãm mẽ paxunhwỳr xwỳnh ã harênh

21 Nê mẽ papajaja na pu prem pamã Tĩrtũm prãm kêt o ri papa. Te hkàx ã ri papa pyrã nê kutã amnhĩ xunhwỳ nê pajamaxpêr punuj nê tanhmã amnhĩ tomnuj to pix o ri papa. 22 Tã Jejus kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm amnhĩ tã mẽ pahpumu. Hãmri nê ra mẽ panê htyk jakamã amnhĩ tã mẽ pahpumu

nê Tirtûm noo mã tãm mẽ paxunhwỳ. Te aa mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt pyràk o mẽ panhĩpêx nê tãm mẽ paxunhwỳ. Pu mẽ arĩ pahpê Tirtûm kutã amnhĩ xunhwỳr xwỳnh kêt nê hpãnhã pahpê hkràmnhwỳ. ²³ Na pre Tirtûm mẽ pahte amnhĩ kaxyw Kra Kris kôt pajamaxpêr nê hkôt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ pahpumunh kôt ã mẽ pahto mex anê. Tã kêr pu mẽ arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri papa nê aa hkaga hkêt nê. Mẽ kot Kris ã tanhmã mẽ pahto htã pu mẽ arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri papa.

Kormã mẽ kot jar ijaxàr kêt ri na pa pre hte mẽ kãm ã harênh anhỳr o ri mẽ hkôt ixpa. Tã ka prem Jejus jarênh ma nê hkôt amnhĩ xunhwỳr kurê kumrêx. Nhũm krĩ piitã hkôt ri mẽ pa xwỳnh kwỳjaja mẽ apyrà nê harênh ma nê hkôt amnhĩ xunhwỳ nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa.

*Pawre kêp Ijaew kêt xwỳnhjê mã Jejus jarênh
xwỳnh ã harênh
Epês 3.1-13*

²⁴ Nê ixte mẽ amã Kris kot tanhmã mẽ panê amnhĩ nhĩpêx to hã harênh o ixpaja ã na prem tanhmã ixto htỳx nê pa amnhĩ xà htỳx kãm ijamak o ri ixpa. Tã arĩ Tirtûm kãm hprãm xà hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr jakamã na pa ixkĩnh nê jar ixkrĩ. Ixte Kris kwỳjê kaxyw amnhĩ xà kamã ijamak tỳx o ixkrĩ. Te mẽ apê Kris nhĩ pyràk xwỳnhjê mãã. Tã pa te ixpê Kris kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o mẽ akaxyw amnhĩ xà htỳx kãm ijamak o ixkrĩ.

²⁵ Na pre Tirtûm mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjê kaxyw ixãm. Ixte mẽ amã kapêr piitã harênh par nhũm mẽ ate mar nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri

apa kaxyw. ²⁶ Na pre kormã mēhō mē awỳr mōr nē mē amã harēnh kêt nē. Tã ra Tĩrtũm kãm mē ate mar prãm nē. Kãm mē apê Ijaew kêt xwỳnhjê mē mē pahpê Ijaew xwỳnhjê japê o axpēn pyràk. Nom na pre amnepēm ri mē pa xwỳnhjê mã kormã ja hã amnhĩ to amnhĩrĩt kêt nē. Tã ra jarãhã mē pahpê Kris kwỳjê mã ja ho amnhĩrĩt. Mããnēn kãm mē apê Ijaew kêt xwỳnhjê japê hã amnhĩ to amnhĩrĩt. ²⁷ Mē apê Ijaew kêt tã na ka prem Kris kôt amnhĩ xunhwỳ nhũm Tĩrtũm Karō mē akarō mã agjê nē mē akamã pa ho pa. Ka mē ra hkôt amnhĩ nhĩpêx jakamã kot kaj mē ixpyrà nē nhỹrmã kuri atĩr tũm nē amexrãhã ho apa ho apa. Ja na mex kumrēx. Tã ja na Tĩrtũm kãm mē ate mar prãm nē mē akaxyw ixãm. ²⁸ Jakamã na pa pre Ximotre mē wa mē apiitã mē amã Kris kot mē panê tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harēnh kãm ixihťyx o ri mē akôt ixpa. Nē kapēr o mē ajahkre ho ri mē akôt wa ixpa. Nē jar mē hagiēnh xà kamã krĩ piitã hwỳr kagà nhĩpêx nē mē hwỳr kurē. Mē kot kamã harēnh nē mar nē amnhĩ tomnuj kaga nē hpãnhã Kris kôt amnhĩ xunhwỳr nē ãm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw. Kêr pa nhỹrmã kãm mē ate inhmar nē hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê jahkre nē kãm:

—E Pahihti. Ota akwỳjaja. Na htem akôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri pa. Anē.

²⁹ ã ixte kãm mē piitã mē harēnh anhỹrja na inhmã hprãm. Ja kaxyw na pre Jejus ixto ixihťyx. Jakamã na pa hte Tĩrtũm nhỹ hã tanhmã kapēr o mē ahkre hto ho ri mē hkôt ixpa. Jao mē ho Tĩrtũm wỳr o ri ixpa nē mē kãm kagà nhĩpêx nē mē hwỳr kurē nē kamã kapēr o mē ahkre o ri ixpa.

2

Pawre kot Jejus kapêr o Koros nhõ xwỳnhjê o hihtỳx ã harênh

Epes 3.14-19; Piripos 1.9

¹ E kot paj mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhma. Na pa hte mẽ ato Tĩrtũm wỳr rãhã ho ixkrĩ. Mẽ kajaja nẽ krĩ pê Ratisej kamã Jejus kôt mẽ pahkwỳjaja. Kormã ixte mẽ apumunh kêt tã pa hte mẽ ato Tĩrtũm wỳr kãm ixihỳx ãhã ho ixkrĩ.

² Mẽmo kaxyw na pa hte ã mẽ ato hwỳr anẽ? Nẽ mẽmo kaxyw na pa hte mẽ amã kagà nhĩpêx nẽ mẽ awỳr kurẽ? Nà ãm mẽ ate kamã harênh nẽ mar nẽ Jejus kapêr kôt axpẽn to axihỳx o ri apa kaxyw. Nẽ mẽ amã axpẽn kĩnh o ri apa kaxyw. Pê te mẽ ate ixkre tipxi kamã axpẽn kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa pyrãk. Jao aprĩ hã Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pumunh mex nẽ amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpêr tỳx nẽ. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ nẽ Kris kot amnhĩ nhĩpêxta pumunh pa. Na pre Tĩrtũm tokyx mẽ kãm Kris o amnhĩrĩt kêt tã ra mẽ pamã ho amnhĩrĩt. ³ Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx nẽ kapêrja na pu htem Kris nhỹ hã pahprĩ hã omunh nẽ mar mex nẽ. ⁴ Jakamã koja mẽmojaja mẽ awỳr mra hãmri nẽ hêx rom Tĩrtũm kapêr kwỳm ri tanhmã mẽ amã mẽmoj jarênh to. Te mẽ àhpumunh tỳx pyrãk o mẽ amã harê no ãm mẽ àhpumunh kêt. Ka mẽ ama nẽ ãm mẽ ama nẽ Kris kaga hkêt nẽ.

⁵ Nẽ kormã arĩ Jejus ã ijaxàr nẽ ixkrĩ nẽ kormã mẽ akôt ixpa hkêt tã ot pa hte mẽ amã ijamaxpêr rãhã ho ixkrĩ. Nẽ ra tanhmã mẽ ajarênh mar to. Na ka xep htem Kris kôt amnhĩ nhĩpêx tỳx o ri apa. Te ahkrô pê kukryt mut kuxêêti kot pĩ kupu htỳxta

pyràk. Nê ka xep htem arĩ amnhĩ kaxyw Kris mã ajamaxpêr tỳx o ri apa. Pa mẽ ajarênh ma nê ixkĩnh tỳx nê.

⁶ Na ka prem Pahihti Jejus Kris kôt amnhĩ xunhwỳr pa. Tã kêr ka mẽ arĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho apa. Kêp mẽ panhõ Pahihti kênã. ⁷ Jakamã mẽ ãm kôt pix mã amnhĩ xunhwỳr tỳx nê aa hkaga hkêt nê. Te mẽmo pĩ hpàr jarêja pika kaxwỳnh kãm pimành nê kot pika jamỳnh tỳxta pyràk. Nhũm kòk xàpêr tỳx tã tee kot mẽnh kaxyw pyràk. Tã kêr ka mẽ pĩ hpàrta pyrà nê hkôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nê hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Ra Epas kot mẽ ajahkre ho pa xà hkôt. Nê amnhĩ krãm Kris kapêr jaxàr tỳx nê aa ho ajamakêtkati hkêt nê. Pê akĩnh kãm Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh rãhã ho ri apa.

⁸ Nê kwa kêr ka mẽ kot hêx rom mẽ amã tanhmã kapêr to ho mẽ pa xwỳnhjaja ka mẽ amnhĩ nê mẽ omunh mex nê. Nê mẽ kapêr mar hkêt nê. Mẽ ate Kris kaga hprãm xàj na htem tanhmã mẽ amã hêx to ho ri mẽ akôt pa. Te amnepêm mẽ kot Tĩrtũm kapêr kwỳm ri tanhmã mẽ ahkre hto xwỳnhjê pyràk. Hinhu hikôôti kapêr kôt na htem tanhmã mẽ amã hêx to nom Kris nhỹ hã mẽ amã kapêr kêt nê. Jakamã kwa mẽ amnhĩ nê mẽ omunh mex nê.

⁹ Nê Kris mẽ Tĩrtũm wa kot amnhĩ nhĩpêx kot axpên pyràk. Nê wa hamaxpêr kot axpên pyràk. ¹⁰ Tã kêr pu mẽ pajaxwỳja wa hamaxpêr o pajamaxpêr nê wa kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx. Jakamã kwa mẽ kot Tĩrtũm kapêr kwỳm ri tanhmã mẽ kapêr to xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nê mẽ kapêr ma nê ãm mẽ ama. Kris na hihtỳx o hihtỳx o kot mẽkarõmnuti nhõ pahi piitã mẽ hakrenh par. Nê hihtỳx o hihtỳx o kot

Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê piitã mẽ hakrenh par. Nê àhpumunh o àhpumunh o kot mẽmoj piitã hakrenh par jakamã kêr ka mẽ kapêr kôt pix ma nê hkôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

Mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw jarênh

Rômãn 6.3; Karatas 5.24

¹¹ Nê na hte ixkwỳ Ijaewjaja mẽ hkra nhỹrmã hprêk nê Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ harênh kaxyw mẽ kêp mẽmy kwryt kà jakà. Tã mẽ kajaja. Mẽ apê Ijaew kêt xwỳnhjaja na pre Kris mẽ anhĩpêx o te mẽ kot amnhĩ jakarta pyræk. Jao te kot mẽ anê mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm jakar par pyræk o mẽ anhĩpêx ka mẽ ra amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o apa. Nhũm htem mẽ ate amnhĩ nhĩpêx nyw ã mẽ apumu nê mẽ ate Jejus kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumunh kurê kumrêx. ¹² Tã na pu htem jarãhã mẽ pahte Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o papa hã amnhĩ jarênh kaxyw amnhĩ jakar kêt nê. Na pu htem hpãnhã amnhĩ kaxyw Tĩrtũm xihtỳx o hihtỳx xwỳnhja kôt pajamxpêr. Kot mẽ panê pahte amnhĩ tomnuj rênh par kôt pajamxpêr hãmri nhũm mẽ gôx kãm mẽ pahkrã kumrã. Te mẽ pahte gôx kãm mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm rer par pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Te Jejus htyk nhũm mẽ kot haxar nhũm nôr nhũm mẽ pahte amnhĩ tomnujja ãhko hã nôr nê hapêx par pyræk. Tã pu htem ra gôj rũm pahkrã hapôj. Te Tĩrtũm kot akupỹm Kris o htĩr pyræk. Jao ra mẽ pahte Kris kôt amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o papa hkrax ã amnhĩ to amnhĩrĩt. ¹³ Amnepêm kormã mẽ pahte Jejus kôt amnhĩ xunhwỳr kêt ri na pu prem ri amnhĩ tomnuj to nê tanhmã pajamxpêr punuj to ho ri

papa. Tĩrtũm noo mã te ra mẽ pahtyk pyræk. Tã Tĩrtũm te akupỹm Kris kôt mẽ pahto pahĩr pyræk o mẽ panhĩpêx nê mẽ panê mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã ho hapêx nê axte kãm hamaxpêr kêt kumrêx. ¹⁴ Te mẽ pahte tanhmã amnhĩ tomnuj to ho papa nhũm Tĩrtũm kot ja hã mẽ pahpumunh nê mẽ pahte amnhĩ tomnuj piitã hã kagà hpar pyræk. Nê kot kagàja pyr nê Kris nhĩhkô hã pĩ kahpa hã nhôr pyræk. Jao te kot mẽ pahte amnhĩ tomnuj ã kagàta hkaxônh nê rênh par pyræk o hipêx. ¹⁵ Hãmri nhũm Krisja pĩ kahpa hã htykja o mẽkarômnuti mẽ mẽ õ pahi Satanasti wa mẽ ho hirerek pa. Jao hihtỳx o kot mẽ hakrenh par ã amnhĩ to amnhĩrĩt. Te mẽ kot kutã amnhĩ xunhwỳr xwỳnh piitã mẽ noo mã mẽ ho krihkrit par nê ma akupỹm õ krĩ hwỳr hkĩnh nê grer o môrta pyræk.

¹⁶ Nê koja mẽmojaja mẽ awỳr mra nê tee ri mẽ ate mẽmoj kur o akrĩ hã mẽ apumu nê mẽ amã:

–Kwa na hte Tĩrtũm kôt mẽ kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja ja kur kêt nê. Nê ja ho hkôm kêt nê. Nê mẽ panhõ arĩgromnu pê sap ã ri mẽmoj tã àpênh kêt nê. Nê mytwrỳ nyw ã mẽmoj tã àpênh kêt nê. Na htem ã Tĩrtũm ã hkĩnh o pa anê. Tã ã mẽ ate mẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt jakamã mãn mẽ apê Tĩrtũm kra hkêt nã. Anê.

Tã nom kêr ka mẽ kapêr ma nê ãm ama. ¹⁷ Amnepêm kormã mẽ pahte Kris kôt amnhĩ xunhwỳr kêt ri na pu prem ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o papa. Tã Jesus kôt amnhĩ xunhwỳ hãmri nê axte ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nê. Pãnhã kapêr pix ma nê hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri papa.

Mẽ pahte mẽ kot Tĩrtũm kapêr o mẽ hêx xwỳnhjê

mar kêt ã mẽ pamã karõ

¹⁸ Nẽ koja mẽmojaja mẽ awỳr mra nẽ hêx rom tanhmã mẽ amã amnhĩ jarēnh to nẽ mẽ amã:

—Na pre Tĩrtũm ãm mẽ papxipix mẽ inhmã amnhĩ to amnhĩrĩt. Jakamã kwa mẽ ixkapēr ma. Kot kaj mẽ inhmar kêt nẽ hãmri nẽ mẽ amex kêt nẽ apa.

Anhỹr o mẽ amã kapēr japēr ka mẽ ama nẽ ãm mẽ ma. Rỳ nhũm mẽ amã:

—Tĩrtũm mẽ parom kot amnhĩ to rax o kot mẽ pahpiitã mẽ pajakrenh par jakamã kwa mẽ tanhmã amnhĩ to hwỳr to hkêt nẽ. Kot ka mẽ anẽ nhũm mẽ ama nẽ mẽ akamã gryk nẽ. No kêt mẽ amnhĩ to kapēr o wryk xwỳnhjê mãn wỳ. Koja mẽ ama nẽ mẽ akamã gryk kêt nẽ tanhmã mẽ amã mẽmoj nhĩpêx to. Anẽ.

Koja mẽ ã mẽ amã kapēr anẽ ka mẽ ama nẽ ãm mẽ ama. Te ho mẽ àhpumunh tỳx kãm mẽ kot ã mẽ amã kapēr anhỹr pyràk no ãm mẽ kapērja mex kêt. Na htem amnhĩ krã hkôt te amnhĩ to rax pyràk o ã mẽ amã kapēr jao mẽ hamaxpēr tũm o hamaxpēr o ri pa. No mẽ apyrà nẽ mẽ hamaxpēr nyw o hamaxpēr kêt nẽ. ¹⁹ ãm mẽ kot Tĩrtũm kapēr kwỳm ri mẽ ahkre jakamã mẽ kệp Jesus kwỳ hkêt. No mẽ papajaja mẽ pahpê Jesus kwỳ na pu mẽ. Nhũm Jesus kệp mẽ panhõ Pahĩti jakamã na hte tanhmã mẽ pahto paxihtỳx to pu htem kukwak ri tanhmã axpẽn to ajuta hto ho ri papa. Nẽ hkôt axpẽn to paxihtỳx o ri papa. Mẽ pahpiitã mẽ pahte hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri papa kaxyw. Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt.

*Mê pahte amnhĩ krã hkôt tãm amnhĩ nhĩpêx kêt ã
mê pajarênh*

Karatas 3.1-5, 5.1-9; Epes 2.8; Piripos 3.9

²⁰⁻²¹ Nê wam mê pahte amnhĩ nhĩpêx tũm nê
mê pajamaxpêr tũmta te kot Kris kôt htyk nê mê
pahpê hapêx par pyrãk jakamã na pu htem arĩ
hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nê mêkarõmnuti hkôt
amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Tã no nhũm xep ra mēhõja
mê awyr mō nê hêx rom mẽmoj nê tanhmã mẽ amã
kapêr to nê mẽ amã:

—Kwa mẽ ja jamýnh kêt nê. Nê ja hkur kêt nê. Nê
ja kupênh kêt nê.

Anhýr o mẽmoj nê mẽ akurê ho pa. Xep mẽ ã
mẽmoj nê mẽ akurê anê ka xep mẽ ama nê mẽ
hkôt amnhĩ nhĩpêx. Kwa nã mon ka mẽ ri axtem
nê mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx? ²² Tĩrtũm kot mẽmojja
nê tanhmã mẽ pahkurê htore hã. ãm mẽ kot
amnhĩ krã hkôt mẽmoj nê mẽ akurê ka mẽ ama nê
mê hkôt amnhĩ nhĩpêx. Mẽmoj kur nê mẽ akurê
xwýnhhta na htem kuku nhũm hapêx kurê kumrêx.
Mo koja we Tĩrtũm omu nhũm kêp omnuj? Nã ja
kot anhýr kêt kênã. Mẽ ãm amnhĩ krã hkôt mẽ kot
ja nê mẽ akurê. ²³ Tã ã mẽmoj nê mẽ akurê anhýr
xwýnhjaja na ka htem nhýri mẽ omu nê mẽ kapêr
ma nê atýx ajamaxpêr o:

—Nã te Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa pyrãk.
Te mẽ àhpumunh týx pyrãk o ã mẽ inhmã mẽmoj
jarênh anê. Anê.

No ãm mẽ kot mẽmoj jarênhja kot anhýr kêt. ã
mê kot amnhĩ nhĩpêx anhýr xwýnhjaja kêp Tĩrtũm
kra hkêt. Na htem ãm amnhĩ krã hkôt mẽmoj nê
mê akurê ho pa. Nê hã amnhĩ to jarkrar o ri pa.

Mê ate ja hã mẽ mar nê mẽ kot amnhĩ to rũnh ã mẽ hkamnhĩx kaxyw. Na htem kot amnhĩ tomnuj pymaj tanhmã amnhĩ nhĩ hto ho pa. No ãm ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kaprÿ. Nê ãm htÿx Tĩrtũm kapêr o mẽ wrÿk xwÿnhjê hwÿr kaprÿ ho pa.

3

Mê pajamaxpêr nyw nê mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw jarênh

Rõmãn 6.4-11

¹ Nê na pre Tĩrtũm akupÿm Kris o htĩr nhũm mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr jakamã te Tĩrtũm kot Kris nhĩpêx pyrã nê akupÿm mẽ pahto mẽ pahtĩr pyrãk o mẽ panhĩpêx. Jakamã kwa kêr pu mẽ axte pahte amnhĩ nhĩpêx tũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Te Kris pyrã nê ra kaxkwa hwÿr paxàpir nê kamã ri papa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao pajamaxpêr nyw pix o pajamaxpêr nê pahte amnhĩ nhĩpêx nyw pix o amnhĩ nhĩpêx o ri papa. Te Kris kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Na pre akupÿm kaxkwa hwÿr api nê Tĩrtũm nhĩhkô hã mẽ ho amnhĩptàr xà kamã hkrĩ ho hkrĩ.

²⁻³ Nê ra mẽ pahte Kris kôt amnhĩ xunhwÿr jakamã te jar pika hkôt pajapêx par nê Tĩrtũm wa kuri kaxkwa kamã pamex nê papa ho papa pyrãk. Jakamã kwa kêr pu mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx nyw mã mãn pajamaxpêr rãhã ho papa. Nê axte mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx tũm mã pajamaxpêr kêt nê.

⁴ Kris kêp akupÿm mẽ pahto mẽ pahtĩr xwÿnh. Kojã nhÿrmã akupÿn mẽ pahwÿr wrÿ hãmri nhũm Tĩrtũm te ho mex raxta pyrãk o mẽ panhĩpêx nê mẽ pahto mex rax kumrêx.

*Mê pahte akupÿm amnhĩ nhĩpêx tũm o paxujanãr
kêt ã mẽ pamã karõ*

Epes 4.17-5.2

⁵ Jakamã kwa kêr ka mẽ axte ate amnhĩ nhĩpêx tũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Te ra mẽ apê htyk nê hapêx par pyrã nê axte kãm ajamaxpêr kêt nê.

Jakamã axte ri axpên mjên rÿ axpên prõ ho amnhĩkati hkêt nê.

Nê nhãm ri mẽmyjê hõ rÿ mẽnijê hõ ho amnhĩkati hkêt nê.

Nê mẽ amã tanhmã amnhĩ tomnuj to hprãm kêt nê.

Nê mẽ amã akukrêx rax prãm kêt nê. Kot ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê gaa nê akukrêx rax gryk ã axte Tĩrtũm mã ajamaxpêr kêt nê.

⁶ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr xwÿnhjaja Tĩrtũm kãm mẽ hprãm kêt. Koja nhÿrmã tanhmã ja hã mẽ homnuj tÿx to. ⁷ Amnepêm kormã mẽ ate Kris kôt amnhĩ xunhwÿr kêt ri na ka prem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa. ⁸⁻⁹ Tã kêr ka mẽ axte ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê.

Nê mẽ ri axpên kãm agryk o ano hkà karõt o axpên pumunh kêt nê.

Nê mẽ axpên kamã axàhkurê hkêt nê. Ri tanhmã axpên tomnuj to ho apa hkêt nê.

Rÿ axpên jakwa kamã mẽmoj ma nê ri axpên xô ri tanhmã ri axpên mã ho axêx to ho ri apa hkêt nê.

Nê mẽ akapêr mã agêt o ri mẽ kãm akapêr kêt nê.

Nê mẽ ri mẽmoj to axpên mã axêx hkêt nê.

Ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhÿr tũmta ra mẽ apê hapêx par kênã.

*Mê pahte amnhĩ nhĩpêx nyw kôt amnhĩ nhĩpêx ã
mê pamã karõ*

Rõmãn 12.2; Epes 4.23; Wam Pêtre 2.11

¹⁰ Nê na ka mê ra mê ate amnhĩ nhĩpêx nyw o amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Jao ra mê pahto kator xwýnh maatija kôt amnhĩ nhĩpêx mex o mõi. Kot kaj mê gaa nê rĩ hkôt amnhĩ nhĩpêx mex kumrêx o ri apa. Kãm hprãm xà hkôt.

¹¹ Nê mê pahpê Kris kwýjaja ahpýnhã na pu mê. Na mê pakamã Ijaew nê Ijaew kêt xwýnhjaja. Nê mê pakamã panhĩ nê kupê. Nê mê kãm àpênh xwýnhjaja nê mê kot amnhĩ mã ri àpênh xwýnhjaja. ãm ahpýnhã mê pahpê Kris kwýjaja mê pahte anhýr tã na hte Tĩrtũm tanhmã mê pakute hkôt mê pahpumunh kêt nê. Na hte mê panhĩpêx o axpên pyrã nê mê pahpiitã mê pakamã pa ho pa pu htem pahpimràatã hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o papa.

¹² Nê Tĩrtũm kãm mê pajapê nê kãm mê pajapê xàj mê pakukamã amnhĩm mê parê. Mê pahte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri papa kaxyw mê pakukamã mê parê.

Jakamã kër ka mê axpên kamã axukaprĩ ho ri axpên kôt apa.

Nê axpên to mex pix o ri axpên kôt apa.

Nê mê amã amnhĩ to rax o axpên jakrenh prãm kêt nê.

Nê mê ãm amnhĩ pix kukamã ri ajamaxpêr kêt nê. Amnhĩ mê nhãm mê hkukamã ajamaxpêr o ri apa.

Nê mê ri agryk tokyx anhýr kêt nê.

¹³ Nê koja mēhõ tanhmã mê ato ka mê amnhĩ tã omu nê tanhmã amnhĩ tã ho hkêt nê. ãm ja ho ajamakêtkati kurê kumrêx nê axte kãm

ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Ra Jejus kot mē panê mē pahte amnhĩ tomnuj piitã rênh par kênã kot pu kêt mē amnhĩ tã tanhmã mēhõ hto. Tã kêr ka mē axpên to mex o ri apa nê amnhĩ tã tanhmã axpên to ho ri apa hkêt nê.

¹⁴ E kêr ka mē ã axpên nhĩpêx anhÿr o ri apa. No ãm ja pix kêt. Nê mē mãânên amã axpên kĩnh pê axpên kutã anojarêt rãhã nê. Kot kaj mē ã amnhĩ nhĩpêx anê nê mãânên ra ixte mēmoj tã mē amã karõta ka mē ho anhÿr mex kurê kumrêx. Mē pamã axpên kĩnhja na mex kumrêx o kot mēmoj piitã hakrenh par.

¹⁵ Nê kêr ka mē Kris kukwak ri anhõxàhkre kaxwÿnh kãm akĩnh nê ajamakêtkati nê tãm ri axpên nhĩpêx o ri axpên kôt apa. Te ixkre tipxi kamã mē ate axpên kôt ri amnhĩ nhĩpêx pyrãk. ã mē pahte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o papa kaxyw na pre Tĩrtũm amnhĩ wÿr mē pahwÿ. Mē pahte hkôt amnhĩ xunhwÿr kaxyw.

Nê kêr ka mē Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê kãm Kra Jejus ã akĩnh ã amnhĩ jarênh o ri apa.

Mē pahte Tĩrtũm mã mex ã pagrer ã mē pamã karõ

Epes 5.19

¹⁶ Nê kêr ka mē Kris kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx mex nê. Nê kapêr o axpên jahkre mex o ri axpên kôt apa. Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx o axpên jahkre ho ri axpên kôt apa. Nê kãm agrer o ri apa. Kãm mex o mex ã agrer o ri axpên kôt apa. Nê kãm kukwak ri akĩnh ã amnhĩ jarênh o kãm gre.

¹⁷ Nê kêr ka mē Mēpahpãm Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o:

—Pa Tirtũm. Nà ãm hãmri na ka pre mẽ ixwỳr Akra Jejus mẽ nhũm mẽ ixwỳr wry nẽ mẽ inhnẽ ty.

Anhỹr o kãm amnhĩ jarẽ. Hãmri nẽ ãm Pahihti Jejus kot amnhĩ nhĩpêx kôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to rỳ ãm kôt pix mã tanhmã akapêr to ho ri apa.

Tanhmã mẽ pahte axpẽn nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

Epes 5.22-6.9

¹⁸ Nẽ mẽ anijaja. Tirtũm kot myja kumrêx nhĩpêx nẽ hkôt kãm hprõ nhĩpêx jakamã kêr ka mẽ amjên ã apijaàm o apa. Nẽ mẽ hamaxpêr mex ã mẽ omu nẽ mẽ hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex nẽ. ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêxja na Tirtũm kãm hprãm.

¹⁹ Nẽ mẽ amyjaja kêr ka mẽ amã mẽ aprõ japê nẽ. Te amã amnhĩ tã ma pyræk o mẽ hipêx o ri apa. Jao tanhmã mẽ homnuj to hkêt nẽ.

²⁰ Nẽ mẽ apê mẽ hkrajaja kêr ka mẽ anhĩpêxà nẽ akatorxà wa hã apijaàm nẽ wa kapêr ma nẽ wa hkôt ri amnhĩ nhĩpêx. ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹrja na Tirtũm kãm hprãm. Kojã ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ apumu nẽ hkĩnh nẽ.

²¹ Nẽ kêr ka mẽ apê mẽ hipêxà nẽ mẽ katorxà mẽ akra gryk kaxyw mẽ kãm apêr o apikênh kêt nẽ. Kot kaj mẽ ã mẽ hipêx anẽ nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ ama nẽ hkaprĩ nẽ.

²² Nẽ mẽ ate mẽ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri mẽ apa xwỳnhjaja kêr ka mẽ anhõ patrãw kapêr ma nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx. Nẽ mẽ noo mã mẽ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to nẽ mããnẽn mẽ wa kre kamã mẽ kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex

to. Nom mẽ kot axàpênh ã apumunh nê hã kãm akĩnh pix kaxyw axàpênh mex kêt nê. Mãänên mẽ amã Pahihti Kris kĩnh ã akatât kôt mẽ kãm mẽmoj tã axàpênh mex nê. Mẽ noo mã nê mãänên mẽ wakre kamã. ²³ Nê mẽ akĩnh kãm mẽ kãm axàpênh mex o ri apa. Te mẽ ate Pahihti mã akĩnh kãm tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to pyrã nê tãm amnhĩ nhĩpêx o tãm mẽ kãm axàpênh mex o ri apa. ²⁴ Te mẽ anhõ patrãw pix mã axàpênh pyrãk nom kumã pix mã hkêt. Mãänên mẽ panhõ Pahihti Krisja mã. Jakamã kot kaj mẽ ã amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã ajamaxpêr pê akĩnh kãm anhõ patrãw mã mẽmoj tã apê nhũm Pahihtija ja hã mẽ apumu nê nhỹrmã mẽ ato mex rax nê. ²⁵ E kêr ka mẽ ã mẽ anhõ patrãw mã axàpênh mex o ri apa anê. No kot kaj mẽ kapêr kwým amnhĩ krã hkôt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nhũm Tĩrtũm tee ri ja hã mẽ apumu hãmri nê nhỹrmã tanhmã hã mẽ anhĩpêx to. Na hte ã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjê piitã mẽ hipêx anê nê mẽ hipêx o axpên pyrãk. Jakamã kwa kêr ka mẽ anhõ patrãw mã axàpênh mex rãhã ho ri apa.

4

¹ Nê mẽ apê mẽ õ patrãw kêr ka mẽ kot mẽ amã mẽ àpênh xwýnhjê ho mex nê tanhmã mẽ homnuj to hkêt nê. Mẽ uràk nê kaxkwa kamã mẽ anhõ Patrãw maatija hkrĩ. Kot mẽ pahte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê tanhmã mẽ pajamaxpêr to hã mẽ pahpumunh rãhã jakamã kêr ka mẽ noo mã mẽ ho mex rãhã ho ri apa.

E kêr ka mẽ apiitã ã axpên to mex anhỹr o ri apa.

Mê pahte Tirtûm mã amnhĩ jarênh rãhã hã mẽ pamã karõ

Matêwre 7.7; Rukre 11.1-8; Atre 1.14; Epes 6.18

² Nê kêr ka mẽ xatã Tirtûm mã amnhĩ jarênh rãhã ho ri apa. Nê tanhmã mēhõ kot amnhĩ nhĩpêx to hã harênh ma nê ho Tirtûm wỳ. Nê mẽ ate kãm amnhĩ jarênh kamã kãm mex o mex ã harê. ³⁻⁴ Nê mãânên ixto awỳ kê mẽ tokyx ixkator japêr. Pa ixãmnhĩx mẽ kot kormã Kris jarênh mar kêt xwỳnhjê mã harênh o ri mẽ hkôt ixpa. ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹrta ã na prem ixpynê nê ijaxà pa kormã jar ixkrĩ. Jakamã kwa mẽ mãmrĩ ja hã ixto Tirtûm wỳr o apa.

Mê pahte apkati mẽ mẽ pahkwỳjê mã Jejus jarênh ã mẽ pamã karõ

Epes 5.16

⁵ Nê kêr ka mẽ kêp Kris kwỳ hkêt xwỳnhjê hkôt nhỹhỹm ri apa nê tãm ri Tirtûm kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ hkôt ri apa.

⁶ Nê kê mēhõ awỳr tẽ nê tanhmã Jejus ã akukjêr to ka amã hkĩnh ã aprĩ hã kãm awjarê. Ahpỹnhã tanhmã mẽ kot hã akukjêr to xà hkôt tanhmã mẽ kãm harênh to kê mēhprĩ hã mar mex nê.

Pawre kot Koros wỳr Xikitre mẽ Ones wa mẽnh ã harênh

Epes 6.21-22

⁷⁻⁸ Nê ot pa mẽ awỳr mẽ pahtõ Xikitre mẽnh mã. Kot ma mẽ awỳr ixte mẽ amã ixkapêr ã kagà nhĩpêx o mõi kaxyw. Na hte ixkôt Tirtûm mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Inhmã hapêê. Tã kot paj mẽ awỳr kumê kê ma mẽ awỳr mõi nê hprĩ hã mẽ amã ijarê. Mẽ ate ijarênh mar nê tãm ajamaxpêr

nē akīnh kaxyw. ⁹ Mē akwỳ Onesti hkôt koja ma mē awỳr mō. Māānēn Kris kôt kēp mē pahtō hã mē pamã hapê xwỳnh na. Na hte Tĩrtũm kapēr kôt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri pa. Tã Xikitre mē koja wa ma mē awỳr mō. Hãmri nē mē awỳr pōj nē jar tanhmã mē ixte amnhĩ nhĩpêx to hã mē ijarē ka mē ama.

Kris kôt mē hkwȳ kot mē hwỳr hpēr mēnh ã mē harēnh

¹⁰ Nē ota Aristakja ixpyrà nē kēp prēs nē hkrĩ. Tã mē awỳr hpēr mē. Nē Panãpe htō Juãw Makreja mãānēn mē awỳr hpēr mē. Na pa pre ra mē amã Juãw Makre jarē. Tã koja mēmo arĩgro hã akupỳn mē awỳr mōr japēr ka mē omu nē ho mex nē.

¹¹ Nē Jejus Justija mãānēn mē awỳr hpēr mē. Jajaja mē ixpyrà nē kēp Ijaew. Tã mē tapxipixjaja na htem ixpyrà nē mē ixpê Ijaew kwỳjê rom mē kãm Tĩrtũm kapēr nyw o mē ahkre ho ri mē hkôt pa. Tĩrtũm kot Kra Kris kôt mē kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê ho hkra hã harēnh nywja na htem mē kãm harēnh o ri mē hkôt pa. Pa ja hã mē omu nē ixkĩnh nē. ¹² Nē mē anhĩõ Epasja mãānēn mē awỳr hpēr mē. Na hte Jejus Kris mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho pa. Nē mē ato Tĩrtũm wỳr rãhã ho pa nē mē ato hwỳr o:

—Pa Tĩrtũm. E kwa tanhmã Koros kamã akrajê ho kê mē akôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nē. Nē amã hprãm xã hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Nē amnhĩ kaxyw Kris kôt pix mã hamaxpēr tỳx rãhã nē. Anē.

¹³ ãm hãmri na hte mē ato hwỳr o pa. Nom mē kapxipix o hwỳr kêt nē. Mãānēn krĩ pē Ratisej kamã nē krĩ pē Jerop kamã Kris kôt mē pahtōjê ho

hwÿr o ri pa. Më ate Tirtûm kôt amnhĩ nhĩpêx mex o apa kaxyw. Ixte ja hã omunh mex.

¹⁴ Nê jar më pahtô tôtô Rukre më Tëmtija wa mãânên më awÿr hpêr më. Tôtô Rukreja kêp ixkràmnhwÿ mex na.

¹⁵ Nê kêr ka më krĩ pê Ratisej kamã Kris kôt më pahkwÿjê mã ijarê. Nê Nĩpare mã nê ôrkwÿ hwÿr më pikuprôn nê Tirtûm mã mex o mex ã harênh o më hkrĩ xwÿnhjê mã mãânên ijarê.

¹⁶ Nê e kêr ka më ixte më awÿr kagà mênhja kamã harênh pa nê hpãnhã krĩ pê Ratisej kamã Kris kôt më pahkwÿjê hwÿr amê kê më apyrà nê kamã harê nê piitã kuma. Nê më kãm anê kê ra ixte më hwÿr kagà mênh xwÿnhhta kê më amã kugô ka më kuxwar kamã harê nê ama.

¹⁷ Nê kêr ka më Akip mã ijarê kê ra Tirtûm kot kãm mëmoj tâ karô xwÿnhhta kê ho anhÿr jatur xàm kumê. Kêp hkra hã kê tãm kãm àpênh jatur xàm kumê.

¹⁸ Tã ãm ja pix. E paj pam amnhĩ nhĩhkra ho hatur xà hã kagà. Më ate ixte mëmoj tâ kagà pumunh nê hkôt inhmã ajamaxpêr kaxyw. Nê ixte më awÿr mênh ã ijarênh mar kaxyw. Kwa kêr ka më arĩ ixpê prês ã ixto Tirtûm wÿr rãhã ho ri apa.

E kê Tirtûmja mëmoj to më akutã nojarê nê më ato mex nê ka më amex nê ajamakêtkati nê apa ho apa. Tã ãm ja pix. Ixpê Pawre na pa më awÿr kagàja nhĩpêx nê ã më awÿr mênh anê.

Tĩrtũm kapēr ã kagà nyw
New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f